І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 4. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го СІЧНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 10, 1961 No. 4. VOL. LXVIII.

ВПРЕОСВ. КОНСТАНТИН БОГАЧЕВСЬКИЙ, ПЕРШИЙ МИТРОПОЛИТ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЗДА, ПОМЕР У ФИЛАДЕЛФІЇ; ПОХОРОН 17-ГО СІЧНЯ

Филаделфія. — Високопреосвященний Кир Константин Богачевський, перший митрополит Української Католицької Церкви в З'єдинених Державах Америки, помер тут минулої п'ятниці, 6-го січня, себто на сам Свят-Вечір за старим стилем, о годині 11.25 вночі. Причиною смерти був удар серця, на яке Владика хворів від деякого часу, зокрема від останніх двох тижнів. Помер в дорозі до лікарні. Зодягнення тіла в архиєрейські ризи відбулося в суботу, на Різдво 7-го грудня, о год. 4-ій по полудні, після чого єпископ помічник Преосвященний Кир Йосип Шмондюк відправив панахиду в каплиці резиденції покійного Митрополита при 705 Медарі єнею, в сослуженні 5 священиків та в приявності найближчої родини. Від четверга 12-го січня тіло покійного Митрополита лежатиме в катедрі Непорочного Зачаття при Н. Френклін стріт, а похорон відбудеться у вівторок, 17-го січня о год. 10 ранку. Вістка про смерть Митрополита, яку передано в радіо та яку принесла вся американська преса, подаючи рівночасно інформації про стан і розвиток очолюваної ним Української Католицької Церкви в ЗДА, глибоко схвилювала всю українську спільноту в цій країні, як напевно і в інших країнах українського поселення. Вже в суботу, 7-го січня ввечері, відбулися зібрання Архиєпископської Курії під проводом Преосв. Кир Йосипа Шмондюка, обміркувавши та вирішивши справи, зв'язані з похороном. Ця сама Курія матиме за завдання призначити тимчасового адміністратора Филаделфійської єпархії. Справу наслідства вирішує Апостольська Столиця. Вже відомо, що покійний Митрополит залишив завіщання, в якому все своє майно призначив для Церкви, назначивши стемфордського екзарха ВПреосв. Кир Амврозія Сениишина виконавцем своєї останньої волі. З безпосередньої родини покійного Митрополита залишились два брати, д-р Данило й інж. Омелян Богачевські, що живуть у Филаделфії, та велика дальша родина. З поінформованих джерел подають, що у зв'язку зі смертю і похороном Митрополита має бути проголошена жалоба, що мала б тривати від неділі 15-го січня до неділі 22-го січня.

Покійний Митрополит Кир Константин Богачевський належить до найвидатніших постатей в історії української церкви і народу. Його короткі біографічні дані подаємо в скороченні за українським католицьким тиж. „Шлях" з 1958-го року:

Предки

Митрополит Богачевський походив із старого українського священичого роду, що мав свій осідок у селі Плутів, золочівського повіту. Впродовж 200 або й значно більше років священики з роду Богачевських були в Плугові або в близькій околиці.

Батько Владики — о. Сильвестер — був парохом у Манаєві, зборівського повіту, де прийшов на світ син Константин 17 червня 1884 року. Коли о. Сильвестер переніс ся до Любінців, повіту Стрий, син Константин почав ходити до стрийської державної гімназії, яку скінчив дуже успішно (в 1894-5—1902-3), працюючи одночасно в українських гімназійних кружках. Іспит зрілости склав у Стрию.

Студії

Богословські студії відбув у Львові в університеті і в Духовній Семінарії в 1902-3—1904-5 рр. Ректором у Духовній Семінарії був у той час о. д-р Григорій Хомишин, пізніше станиславівський Владика. Пізнавши здібності Константина, ректорат Д. Семінарії вислав його на дальші богословські студії до відомого католицького університету в Інсбруку, де він студіював в 1904-5—1907-8 рр. (майже всі іспити здав з відзначенням). 31 січня 1909 р. висвятив його на священика у Львові Митр. А. Шептицький

Перші місця праці

Після висвячення о. Константин душпастирює коротко як сотрудник у Семигинові стрийського повіту (4 лютого 1909 — 11 січня 1911). В тому часі осягає ступінь доктора богословії (19 листопада 1910).

Опісля о. д-р Константин був префектом у Духовній Се-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Бл. п. Митрополит Константин Богачевський

Різдво під знаком жалоби

Вістка про смерть Митрополита Кир Константина Богачевського на Свят - Вечір дійшла до більшости українських католицьких парафій щойно на Різдво, в суботу, 7-го січня, в полудневих годинах і викликала зрозумілу жалобу та стала темою проповідей і відправ. Душпастирі переважно закликали своїх парафіян, щоб продовжували Свята в традиційному дусі, з піснями і колядами, але біля церков, після відправ, збирались парафіяни та ділились своїми міркуваннями як про Покійного, так і про майбутнє. Багато парафіян — як інформують з поодиноких місцевостей — вибирається взяти участь у похоронах свого Владики.

Айзенгавер прощається з армією під час військової паради в Джорджії

Оґеста. — У форті Ґордон президент Айзенгавер 7-го січня відобрав параду 2,700 вояків на тій площі, де 20 років тому в 1941-му році вишколювались вояки до участи в другій світовій війні в Европі. Як сам Президент заявив, це була його остання участь у військовій параді армії, в якій він служив як кадет і як п'ятизірковий генерал та якої впродовж 8 років був найвищим командантом. „Ця парада дає мені можливість, казав Президент, — попрощатись з армією, яку я не тільки подивляв із зворушенням, але до якої я мав повне довір'я, як також і до інших родів зброї, які є обороною ЗДА, і ворог не відважиться їх заатакувати". Президент прибув до форту Ґордон гелікоптером, там його привітали 21-им гарматнім пострілом. Під час тієї паради можна було ствердити ті зміни, які зайшли в армії впродовж 50 років. Айзенгавер закінчив військову Академію у Вест Пайнті в 1916-му році.

Кеннеді не звільняє дипломатів Болена і Томпсона, плянує затруднити Кеннена

Вашинґтон. — Президент-елект Джан Ф. Кеннеді після конференції з призначеним на державного секретаря Діном Раском повідомив, що він затримає на теперішнім становищі амбасадора в Москві Ллевеллина Е. Томпсона і дорадника в совєтських справах Чарлза Е. Болена у Вашинґтоні, бо хоче якнайскорше вияснити проблему відносин СССР до ЗДА. Одночасно попро нову конференцію з колишнім амбасадором до Москви Джорджом Ф. Кенненом. Хрущов натискає через свого амбасадора у Вашинґтоні Михайла А. Меньшикова, щоб якнайскорше відбулася конференція чотирьох голов держав в справі Берліну і роззброєння. Кеннен працював в державному департаменті від 1933-го року, коли став членом американської амбасади у Москві, до 1953-го року, коли був амбасадором в столиці СССР, і коли залишив державну службу, ставши професором Інституту для Заавансованих Наук в Трентоні, Н. Дж.

Спікер Рейбирн відзначив 79-річчя

Вашинґтон. — 6-го січня спікер Палати Репрезентантів Сем Рейбирн відзначив 79-річчя з дня народження і заявив, що він хотів би два рази так довго займати становище спікера як Г. Клей, який був спікером від 1811 до 1825-го року, це значить, що був на тому пості 8 років і 136 днів. Якщо Рейбирн перебуде на цьому пості ще 157 днів, то він подвоїть час служби Генрі Клея. Рейбирн є конґресменом від 1913-го року, а спікером Палати є від 1940 р. з 2-річними перервами в 1947-1948 і 1953-1954 рр., коли республіканці мали більшість в Палаті Репрезентанів. Конґресмен - демокократ із Массачусетс Джан МекКормек назвав Рейбирна „людиною призначення та історичною особою", а республіканський конґресмен з Іллиной Леслі Арендс погодився з тим твердженням.

Армія має 2.2-фунтову протитанкову ракетову ґранату

Вашинґтон. — Представник армії повідомив, що армія має 2.2-фунтову протитанкову ракетову ґранату, яку один вояк може вистрелювати за допомогою окремої рурицівки. Один вояк зможе нести чотири такі протитанкові ракети ХМ-72. Кожна ракета важить 2.2 фунта, а прилад до випускання цих протитанкових ґранат важить 4.5 фунта. Рура - цівка до випускання цих ґранат є на 25 цалів довга, і її діяметр виносить 3 цалі. Ця нова ґраната має силу 3.5 базуки, якою користувалися під час війни в Кореї. Базуку випускали два вояки, вона важила 20 фунтів. Нова протитанкова ракетова ґраната коштує $30, вона є готова до масової продукції, і президент Айзенгавер призначив на неї фонди в новому оборонному бюджеті на 1962-ий фінансовий рік. Ракетову ґранату ХМ - 72 можна випускати зі стоячої, лежачої або клячачої постави. Її винайшли інженери Чарлз Вікс і Пол Б. Шовт три роки тому.

В АМЕРИЦІ

● **Призидент Айзенгавер** нагородив Президентською Золотою Медалею за визначну цивільну урядову службу п'ятьох осіб: асистента головного поштмайстра Берта Барнеса, технічного директора армійської ляборатоії Вілбура Гінмана, члена Комісії Цивільної Служби Фредеріка Лотона, шефа лісництва в департаменті рільництва Ричарда МекАрдлі і директора відділу в департаменті праці Вілліяма МекКолі. Вони дістануть медалі в Білому Домі в дні 11-го січня ц. р.

● **Декан правничого факультету** Каліфорнійського університету Дейвід Снодґресс стверджує, що пересічний вік професорів у його школі виносить 73.5 року, і тому не завжди оправдана є причина посилати на емеритуру людей, які закінчили 65-ий рік життя.

● **Товариство Торговельного Виховання** в Ню Йорку рекомендує всім учням середніх шкіл, і тим, які плянують студіювати у високих школах, коледжах і університетах, щоб у гайскулах вивчали такі предмети, як писання на машині, і стенографія, бо це їм напевно придасться в пізнішому житті, без огляду на те, в якому фаху вони будуть працювати.

● **Статистичне бюро** стверджує, що мінеральна продукція в Канаді в 1960-му році збільшилася на 2.6 відсотка і становила $2,471,742,000, а в 1959 р. вона виносила $2,409,021,000. Продукція залізної руди, олови, урану, цементу і вапна зменшилася в 1960-му році —в порівнянні з 1959 роком, але збільшилася продукція ніклю, міді, цинку, асбесту, золота, вугілля, газу, платини і нафти. Найбільша продукція була в провінції Онтаріо — $984,025,000, а на другому місці стояла провінція Квебек $440,051,000.

АМЕРИКА ПОЧАЛА ВІДЗНАЧУВАТИ 100-РІЧЧЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ

Ню Йорк. — 8-го січня ця країна почала відзначувати 100-річчя Громадянської війни, яка 100 років тому поділила була територію ЗДА на дві ворожі частини, і яка тривала до 1865го року і внаслідку принесла Америці об'єднання, яке зробило її тепер наймогутнішою країною світу і оборонцем волі у світі проти комуністичного російського імперіялізму. Відзначення почалися в Ню Йорку і в Лексінґтоні у Вірджінії, де відбулося найбільше число битв у тій Громадянській війні. В Ню Йорку перед пам'ятником команданта північних військ, які обороняли Унію, генерала Улісеса С. Ґранта при вулиці Вест Сайд, при звуках дзвонів із церкви при Ріверсайді вийшла процесія під ґранітний пам'ятник генерала Ґранта, де складено вінці в пошану всіх визначніших командантів Громадянської війни. Складено вінок і під пам'ятником президента Абрагама Лінкольна, який згинув від кулі вбивника 5 днів після того, як генерал Ґрант прийняв капітуляцію південних військ конфедерації, що ними командував генерал Роберт Е. Лі. Під пам'ятником ген. Ґранта промовляв о. Вілліямс Р. Роббінс, який сказав, що відзначування цієї братовбивчої війни пригадує всім американцям ті сумні хвилини, які одначе причинилися до того, що та війна об'єднала весь нарід під одним зоряним прапором ЗДА. В церемонії брав участь і внук генерала Ґранта генерал Улісес Ґрант третій, який очолює Комісію для відзначення 100-річчя Громадянської війни. 70-членна оркестра Військової Академії у Вест Пойнті грала „ Америка ди бютіфул", коли представники війська і цивільних урядів складали вінки. В Лексінґтоні, Вірджінія, відбулася друга церемонія, в якій відзначувано пам'ять команданта військ Конфедерації генерала Лі. Головну промову виголосив губернатор стейту, який хвалив ген. Лі як „великодушного провідника". Генерал Ґрант третій прислав із Ню Йорку депешу, в якій назвав генерала Лі „великим і лицарським американським вояком і громадянином'. Ці відзначування мають тривати 5 років, під час яких будуть відтворені деякі важливіші битви.

ЗДА закликають вільні держави до активної допомоги Ляосові

Вієнціян. — У малій південно-азійській державі Ляосі продовжується громадянська війна з усіми познаками комуністичної аґресії з сусіднього північного В'єтнаму, сполученої з доставами зброї, амуніції й персоналу літаками з СССР та комуністичного Китаю. В цій справі державний департамент у Вашинґтоні проголосив в минулу суботу обширну декларацію, в якій описує хід подій в Ляосі, почавши від закінчення громадянської війни в Індокитаю, частиною якого був Ляос, внаслідку Женевського договору з 1954 року. Той договір підписали були Ляос, Англія, СССР, комуністичний Китай, Північний В'єтнам, Південний В'єтнам і Камбоджа. ЗДА його не підписали, але в окремій декларації погодились респектувати його. В теперішній своїй декларації ЗДА стверджують, що комуністи всіма можливими способами старалися опанувати Ляос. Крик Москви про американську допомогу силам, які нібн ворожі „леґальному" урядові князя Суванни Фуми, що втік у грудні до Камбоджи, має на цілі, за твердженням декларації ЗДА, відвернути увагу світу від совєтської активної допомоги зброєю, амуніцією, військовим вирядом і персоналом комуністичних партизан. Спокій в Ляосі і його розвиток були припинені 9 серпня минулого року, коли комуністичний ставленик кап. Конґ Ле перевів у столиці Ляосу збройний переворот, скинув тамошній леґальний уряд і покликав до життя уряд Суванни Фуми. Від того часу ляоський парлямент і король відмовили довір'я названому прем'єрові та затвердили теперішній уряд князя Буна Ума. ЗДА стверджують, що ніколи навіть за урядування Суванни Фуми не постачали нікому в Ляосі зброї нелеґально й крадькома. Далі ЗДА стверджують, що не мали й не мають бажання встановляти в Ляосі своєї військової бази та притягати Ляосу до західнього оборонного бльоку.

Ніксон оголосив вибір Кеннеді на президента

Урядовець Палати Репрезентантів Луїс Дешлер передає виборчі картки Ніксонові, як предсідникові спільної сесії Палати Репрезентанів і Сенату.

Вашинґтон. — Віце-президент Ричард М. Ніксон 6-го січня формально повідомив про вибір сенатора Джана Ф. Кеннеді на президента ЗДА, а сенатора Линдона Б. Джансона на віце-президента цієї країни. Це сталося в Сенаті після того, як урядово обраховано голоси електорів, які голосували в дні 19-го грудня, і яких вибрано в дні 8-го листопада 1960-го року. Кеннеді дістав 303 голоси і став президентом ЗДА, Ніксон одержав тільки 219 голосів. До вибору треба 269 голосів. Сенатор-демократ із Вірджінії Гаррі Ф. Бирд дістав тільки 15 голосів. Подібно теж в 1861-му році тодішній віце-президент Джан Брекіндрідж, який програв був президентські вибори, повідомив про перемогу свого противника Абрагама Лінкольна. Ніксон склав побажання від Сенату 79-річному спікерові Палати Семові Рейбирнові і після того в короткій промові хвалив американську конституцію, яка такі довгі роки не вимагає змін, і сказав, що в Америці, ті, які програють вибори, навіть після найзавзятішої виборчої кампанії складають ґратуляції своїм переможцям.

ДЕ ҐОЛЬ ЗДОБУВ ВЕЛИКУ ПЕРЕМОГУ В СПРАВІ АЛЬЖИРУ

Париж. — У всенародному референдумі, який відбувся в Альжирі впродовж трьох днів 6, 7 і 8 ц. м. і в континентальній Франції в минулу неділю 8 січня ц. р., 15,198,714 осіб в европейській Франції висловились „за" програму де Ґоля, а 4,996,322 „проти". 713,808 голосів було неважних. У самому Альжирі на 1,003,646 відданих голосів — 728,000 було „за". Цю перемогу де Ґоля затьмарив великий абсентеїзм. Хоч в Альжирі 72.5% голосуючих висловились за політику де Ґоля, проте тільки 60.3% зареєстрованих голосували. В альжирському департаменті Сетіф, звідкіля походить прем'єр закордонно - революційного уряду Альжиру Ферґат Аббас, що раніше був аптикарем в містечку Сетіф, голосувало тільки 48% управнених. Альжирські націоналісти пропаґували стримання себе від голосування на знак протесту проти французького панування взагалі та політики де Ґоля зокрема. Однак загал альжирських арабів — за твердженням американських коментарів — признають, що одинокий де Ґоль всилі перевести сяк - так мирно заспокоєння в Альжирі з визнанням права до самовизначення автохтонного арабського населення, що становить кругло 8 мільйонів осіб на неєпона два мільйони не- мусульман, в тому коло півтори мільйона французів. Назагал, у Франції стримались від голосування 6,308,924 управнених, себто 22.5% з усіх зареєстрованих 26,847,953 осіб. Коли взяти під увагу, що в голосуванні над новою конституцією Франції у 1958 році абсентувалось трохи більше, як 15% управнених до голосування, то теперішній відсоток неприявних у виборчих домівках, себто — як їх характеризує преса — „неприхильно - невтральних" — дуже високий. Однак водночас найбільші оптимісти з табору де Ґоля не сподівалися, що поверх 15 мільйонів французів висловиться одверто за його політику та що й у самому Альжирі аж так багато арабів піде голосувати, всупереч аґітації збоку мусульманських націоналістів. Найбільший абсентеїзм проявився на Корсиці, де із 162.000 зареєстрованих до голосування — голосували 68,000. У заворушеннях у зв'язку з референдумом вбито в Альжирі 12-х арабів, але назагал, як на альжирські відносини, голосування проходило спокійно. Велика перемога де Ґоля получена з фактом високого абсентеїзму арабів повинна виявитись — за здогадами коментаторів — в нав'язанні нового контакту з згаданим закордонно - революційним урядом Ферґата Аббаса та з поведенням безпосередніх із ним переговорів над переведенням в життя плебісциту про будучність Альжиру.

5 африканських держав проголошують союз за зразком НАТО

Касаблянка, Марокко. — В минулу суботу 7 січня скінчилась в Казаблянці 4-денна конференція, в якій взяли участь король Марокка Мохаммед V, президент З'єдиненої Арабської Републіки Ґамаль Абдель Нассер, і президенти африканських републік Ґгани Кваме Нкрумаг, Ґвінеї Секу Туре та Малі Модібо Кейта. Вони рішили зорганізувати невтральний оборонний військово - політичний союз за зразком Північно - атлянтійського пакту (НАТО), з постійним секретаріятом та спільним військовим штабом. В т. зв. „Декларації Казаблянки" названі лідери заповіли відкликання своїх військ з Конґа, якщо тамошня місія Об'єднаних Націй не піддтримає активно в'язненого першого прокомуністичного прем'єра Люмумбу і не розв'яже теперішньої армії полковника Мобуту. Далі, вони заповіли повну підтримку арабсько - альжирським партизанам, закликавши до творення африканських „добровольчих дружин", як теж — під натиском названого вгорі єгипетського президента — засудили поміч Ізраїля африканським країнам, як „неоімперіялізм". Головною темою Декларації Казаблянки було засудження решток колоніялізму в Африці та заява, що ті країни будуть старатися якнайскорше звільнити з-під колоніяльного правління решту африканських народів. Найбільш радикально мав на тій конференції поводитись Нассер, а найбільш поміркованими були нібито марокканський король і президент Ґгани; цей останній, хоч приятель Люмумби, нібн найдовше боронив потребу підтримування політики Об'єднаних Націй в Конґо.

Внаслідку страйку у Бельгії відбудуться, мабуть, нові вибори

Брюссель. Внаслідку тижневого страйку, керованого соціялістами в боротьбі проти радикально-ощадностевого закону, зголошеного урядом Ґастона Ейскенса в парляменті, прийде, мабуть, до розв'язання парляменту і розписання нових виборів. Названий прем'єр переконаний, що більшість народу підтримує його і його законопроєкт та що соціялісти хочуть терором змінити господарську політику уряду та самим перебрати владу. До шпилю дійшли заворушення у місті Лієж, де в минулу п'ятницю ранено в сутичках демонстрантів із поліцією 75 осіб. Проголошено там заборону збиратись на вулицях більше, як 5-ом особам. Видалено з Лієж м.і. 5-х східньо-німецьких комуністів, що під плащиком газетних кореспондентів взяли активну ролю в нацьковуванні юрби проти влади. Всі дотеперішні спроби мирно наладнати конфлікт не дали успіху, бо соціялісти вимагають відкликання цілого згаданого вгорі законопроєкту ,на що уряд не погоджується.

У СВІТІ

● **Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд** прилетів у минулу середу до Конґа, відтягаючи до останньої хвилини свій приїзд з уваги на кризу в Ляосі. Але зараз же після того, як він від'їхав з Ню Йорку, прийшла криза довкола Куби: зірвання дипломатичних взаємин ЗДА з Кубою спонукає багато інших американських держав до наслідування того прикладу. Совєтська аґенція ТАСС назвала ту постанову Америки „новим її кроком до аґресії".

● **У Парижі** почнеться 9-го лютого ц. р. конференція шістьох західньо - европейських держав, репрезентованих їх головами чи прем'єрами. Це будуть: Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ. Канцлер Конрад Аденауер, який відкликав заповіджену у грудні мин. року візиту в Парижі з уваги на перестуду, приїде перший на наради з французьким президентом де Ґолем.

● **Король Ляосу Саванґ Ватгана** скликав надзвичайне засідання парляменту і проводив на його засіданні, на якому затверджено прозахідній уряд князя Буна Ума. Таким чином відпав комуністичний арґумент, наче б ЗДА помагали „бунтівникам проти леґального уряду Суванни Фуми", який втік до Комбоджи. Комуністичні партизани, підтримувані активно Північним В'єтнамом і Совєтами, звернулись до Суванни Фуми, щоб він вернувся до Ляосу очолити „леґальний" уряд.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday s, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Українське життя в 1961 році

Наше життя в 1960-му році плило в Україні і поза нею рвучким струмком, хоч по вибоїстому дні, наїженому колодами та почерез намул, що каламутив води української течії. У ході недавньої публічної дискусії на тему оцінювання дійсности в УССР і практичних висновків з отієї оцінки для актуальної української національної політики були голоси, що противники ревізіонізму нашої політичної думки й прихильники давньої концепції, що в Украні продовжується російська військово - політична окупація, „нічого там не бачать". Закид згрунту невірний. Не було такого періоду в історії України, в якому „нічого не діялося" в національно - культурному й політичному розумінні. Коли ця правда стосується до часів найтемнішої царської реакції, то тим паче вона актуальна після багатьох років збройної боротьби за свою державність, спершу регулярною армією, потім повстанцями й діями революційного підпілля, врешті пасивним спротивом. Ми переконані, що навіть серед найбільших „пристосуванців" у нинішній дійсності УССР існує загальний гін до здобування щораз нових полегш для української культури і щораз більшого впливу на господарство, щоб воно не було лише знаряддям експлуатації та реалізування великодержавницького бюджету ворожої імперії. Від сили спротиву русифікаційному процесові залежить і кріпшання національної стихії в Україні. Цей процес радше підшкірний, назверх невидний і тільки час від часу виявляється статтями, книжковими появами, статистичними даними. Але русифікаційний процес триває. Пригноблююче діє факт, що під впливом цього тиску і 40-річної пропаганди про „єдиний совєтський нарід", по всіх великих містах України панівною мовою на публічних місцях є мова російська.

Коли ж у „Хроніці за 1960 рік", проголошуваній традиційно в „Свободі" в її новорічному числі, мало вісток з України, то це не тому, що там „нічого не сталося", а тому, що — як виразно зазначено в підтитулі „Хроніки" — вона реєструвала передусім події з українського життя у вільному світі. Можна розглядати цю хроніку формально і за її змістом. Очевидно, що, як у житті, так і в писаній хроніці подій, є факти ширшого й загальнішого характеру та факти маловажні. З найважливіших треба пригадати різні стадії ухвалювання в Конгресі внеску про здвигнення пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні ,акти підготови Світового Конгресу Вільних Українців, масові демонстрації українців у зв'язку з візитою Хрущова, згадки про „волелюбний український нарід" у дебатах Генеральної Асамблеї ОН і т. п. Відбувались річні загальні збори установ і організацій. У житті — а не списаній хроніці — відбулись минулого року численні академії, концерти й доповіді з різних національно - політичних і культурних роковин та й без усяких спеціяльних нагод. Численні установи й організаці уладжували періодичні доповіді та видавали власні публікації. Буйно цвіло мистецьке й спортове життя. Цілий ряд видатних українських малярів і скульпторів уладжували в ЗДА й Канаді збірні й індивідуальні виставки. Те саме стосується музичного життя. Діяли політичні, суспільні ,спортові, молодечі, жіночі, комбатантські й інші організації. Процвітало товариське життя, особливо в добі щорічного карнавалу. Окрема згадка належиться школам і курсам українознавства та таборам молоді.

Очевидно, що в тому житті були не тільки світла, але й поважні тіні. Проте, громадське й культурне життя таки випереджало своїми осягами політичне життя, що його надалі характеризувала розпорошеність і міжпартійні суперечності. Виїнятком становили Український Конгресовий Комітет в ЗДА, Український Комітет Канади та сконсолідована організація українців в Аргентині. Звичайно, окремі ділянки українського життя в 1960-му році, особливо політична, видавнича, мистецька і спортова, вимагали б окремих коментарів. Але в загальному підсумку треба ствердити: українське життя у вільному світі відзначалось у 1960 р. активністю, яка добре ворожить і на цей новий рік.

Цинічна дволичність Хрущова

У своєму дуже тепло зредагованому й багатослівному новорічному посланні до Джана Ф. Кеннеді, як майбутнього президента ЗДА, і в своїй виголошеній у Москві новорічній промові совєтський диктатор Нікіта Хрущов висловив сподівання, що після приходу уряду Кеннеді до влади взаємини між ЗДА й СССР „будуть розвиватися на новій і розсудливій базі — на базі взаємного бажання обидвох країн жити в мирі та дружбі", і що під цим оглядом уряд Кеннеді буде „розумніший" від дотеперішньої адміністрації президента Айзенгавера. Запевняючи Кеннеді, що він готовий навіть „пустити в непам'ять" інцидент з „У-2", Хрущов пробує водночас із допомогою закулісової дипломатії, дорученої „гладкому" совєтському амбасадорові у Вашингтоні, Міхаїлові Меншікову, добитися зустрічі з Кеннеді ще перед 20-им січня, значить перед його інавґурацією на президента, щоб обговорити з ним справу утривалення миру і здійснення загального роззброєння.

Це так на словах і для людського ока. Але водночас із „миротворними" жестами в сторону нового президента ЗДА і його уряду, той же самий Хрущов показав і своє друге обличчя — обличчя палія війни і руїнника світового миру. Під гомін його теплих новорічних побажань прокомуністичні „визвольні" з'єднання Патета Ляо і Конґа Лє, озброєні й виряджені Совєтами і при підтримці озброєних ними ж північно-в'єтнамських „добровольців", почали збройну офензиву в Ляосі, загострюючи там ситуацію до такої міри, що уряд президента Айзенгавера був примушений поставити в стан поготівля і фльоту і летунство ЗДА на Тихому океані. А водночас із цим щиросердечно вітаний на Новий Рік Нікітою Хрущовим і підтримуваний уже від довшого часу Москвою в його антиамериканській кампанії „революційний" режим Фіделя Кастра довів своїми провокаціями, цькуванням і наклепами до того, що ЗДА мусіли зірвати дипломатичні взаємини з Кубою, що знову ж таки визнала Москва як акт чергової аґресії проти „революційного кубинського уряду". Загостренням ситуації в Ляосі й на Кубі, яке, без сумніву, спричинив московський „центр міжнародного комунізму", керівник цього центру Нікіта Хрущов намагається, з одного боку „добити" уряд Айзенгавера, а з другого — поставити уряд Кеннеді в обличчі важких початкових труднощів, щоб потім з допомогою сповидних поступок добитися від нього згоди на коекзистенцію між ЗДА й СССР, яку Совєти розуміють як непротидіяння З'єдинених Держав совєтській експансії у світі.

Але й виявлювана Хрущовим облудна прихильність до Кеннеді і висловлювані ним сподівання, що новий уряд ЗДА вестиме „розумнішу" політику, можуть бути дуже короткотривалі. Якщо тільки Кеннеді відкине якусь нахабну вимогу Москви чи поставить у стан поготівля з'єднання американських збройних сил у якійсь частині світу, всі ці залицянки й сподівання увірвуться, тріснуть, як миляна банька, і тоді Хрущов ще раз покаже світові своє справжнє обличчя — таке, як він показав, стукаючи кулаком під час вершинної зустрічі в Парижі у травні минулого року чи гримаючи черевиком по столі під час сесії Генеральної Асамблеї ОН у вересні 1960-го року. Обличчя деспотичного і безоглядного руїнника миру.

Любомир О. Ортинський

НА ПЕРЕЛОМІ ДЕСЯТИРІЧ

У ці дні підведення політичних балянсів за минулий рік слід призадуматися над станом української допоміжної дії за кордоном, зокрема на американському відтинку. Між іншим, прикметою атомово - автоматизованої доби, в якій ми вже стоїмо „по коліна", є брак часу і небажання глибше вдумуватися в крутіж подій, оцінювати ситуацію, устійнювати цілі і методи їх здійснювання. Хворіють на це всі спільноти ,які переживають т. зв. другу індустріяльну революцію, що не сприяє медитації, а радше її вбиває. І ми, які живемо в цій атмосфері, деколи навіть несвідомі того, що стали „жертвами" доби. Тому існує потреба час від часу глянути позад себе і перед себе, щоб схопити сенс і нові потреби нашого життя.

Але, крім загальнолюдських потреб такої застанови, існує ще конкретна причина, яка змушує нас зробити спробу балянсу. На днях нова, демократична адміністрація перебиратиме владу, і всі познаки вказують на те, що буде це не звичайна зміна варти в Білому Домі, але серйозне намагання здійснювати нову концепцію американ. внутрішньої і зовнішньої політики. Звичайно, для української спільноти важливо, щоб у цій концепції, яка матиме ґльобальний характер, відповідною мірою були взяті до уваги справедливі інтереси українського народу. А щоб наші погляди і, в дальшому, вимоги могли мати шанси на успіх, їх треба усвідомити нам самим. І то не лише горстці причетних до української політики діячів! Загальні контури ,головна маґістраля нашого цілеспрямування повинні бути спільним добром всього нашого громадянства .

Половинчастий успіх

Стоячи на переломі десятиріч, допустимось деякого спрощення і відміряємо проміжок часу нашої оцінки останнім десяткам років. На цей час припав масовий виїзд наших людей до ЗДА, це був період дуже активної і багатогранної діяльности нашої еміграції, зовнішньополітичне спрямування якої можна схопити кличем: інформувати ЗДА про Україну та її визвольну боротьбу і здобути для нашої батьківщини моральну й політичну поміч. Очевидно, „нова еміграція" не починала з нічого :вона стартувала з тяжко викутих мозолистими руками „мостових причілків" своїх попередників, т. зв. заробітчанської еміграції. Треба сказати, що піонерський вклад наших предтеч у ЗДА, створення ними вихідних позицій для поширювання інформації про Україну, ми деколи не добачаємо або забуваємо, що це він уможливив дальшу діяльність так званої політичної еміграції.

Отже — які висліди можна занотувати за минуле десятиріччя?

Перед тим, як давати на це відповідь, треба ствердити, що в обговорюваному десятиріччі зайшли об'єктивні причини, які сприяли нашій дії: з року на рік зростало зацікавлення в ЗДА совєтською проблематикою, що вже тепер є найпершою справою, яку студіюють в сотнях прерізних інститутів та університетів. Взявши до уваги це, а також допоміжну діяльність еміграції, можемо констатувати, що об'єктивна поінформованість про СССР, а зокрема про Україну та її незалежницькі змагання поширилася вже не тільки серед тісного кола дослідників, але й серед частини політично думаючого американського громадянства. Коли зважити, яка ситуація на цій ділянці панувала десять років тому, мусимо відзначити безсумнівний проґрес.

Друга справа, чи цей проґрес співмірний з потребами часу. Тут треба дати неґативну відповідь ,яка рівночасно до деякої міри випереджає наші розумування і визначає завдання на наступні роки. Бо від стану загальної поінформованости про країну, її народ, побутові вальори тощо до визнання політичної проблеми, а ще далі до уділювання моральної і політичної допомоги — ще доволі далекий шлях. Зрештою, це ми мали змогу спостерігати в наставові ЗДА до української справи в останньому десятиріччі. Ми були і ще є об'єктом студій, і в міру поширення інформацій про нашу справу до неї стосувалось, назвім її — політику жестів, коли говорити про позитиви. Отже, ми мали незобов'язуючі заяви чи натяки про стан поневолення України, зроблені свого часу державним секретарем Дін Ечісоном, а згодом секретарем внутрішніх справ Чемпеном; ми мали проклямації „українських днів" і подібні жести, завершенням яких треба уважати дозвіл на побудову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. Все це були і остаються, без сумніву, потрібні передумови, це були здобутки, які не впали самі з неба ,але прийшли внаслідок наполегливої діяльности українців в ЗДА.

Тут потрібна мала деґресія: ці, допасовані до нашої ситуації досягнення не були нічиєю персональною чи груповою заслугою, а були передусім рефлексом зростання питомої ваги українського народу на землях і поінформованости про нього спостерігачів у ЗДА. Ми мусимо глибоко усвідомити, що українська справа, коли вже вживати цього недосконалого терміну, є звелика й засерйозна проблема східньо - европейського простору, щоб хтось на еміґрації міг приписувати виключно своїм особистим здібностям чи спритові посунення її хоча б на цаль уперед.

Вертаючись до зробленого вгорі ствердження про характер американської постави до нашої справи, хочемо ще додати, що такого роду „політика жестів" це щойно передумова для справжньої політичної дії, а не сама політика! Отже, з поміччю цілого ряду факторів на просторі минулого десятиріччя скресла крига майже. стовідсоткової ігноранції, і почався світанок, в якому можна робити політичні зусилля і чекати на відповідні реакції .

Черговий крок

Які мають бути наші політичні цілі, а ще важливіше — наша психологічно - політична настанова щодо американської політики в десятиріччі, яке саме почалось? Проби-

(Закінчення на стор. 4-ій)

М. Чировський

АМЕРИКА І СВІТОВА ЕКОНОМІКА

І ось стався капітальний парадокс, що є траґі-комічним у своїй природі, але міг би стати дійсно траґічним у своєму кінцевому висліді. Народне господарство ЗДА, найбільше і найпродуктивніше у світі, стало перед кількома економічно-фінансовими проблемами, що захитали їхньою рівновагою. Про ці проблеми писалося вже не раз: утеча золота, інфляція доляра, неґативний платничий балянс і останньо... наростаюча рецесія.

Вільний світ, який Америці завдячує свій економічний просперитет і політичну свободу, серйозно затривожився, бо його майбутнє зв'язане з силою та, економічним балянсом нашої країни.

Всі собі добре усвідомлюють, що довгий час такий стан речей тривати не може. Для економічного здоров'я цілости вільного світу конечною є економічна рівновага ЗДА, найбільшого продуцента і консумента, найбільшого капіталоуділовця в таких світових фінансових інституціях, як Міжнародний Монетарний Фонд, Міжнародний Банк Відбудови і Розвитку та Експортово-Імпортовий Банк, хоч цей останній є в дійсності власністю ЗДА, найважливішого контраґента в таких міжнародних договорах, як міжнародний пшеничний чи кавовий договори, і один з найбільших приватних капіталових інвеститорів.

Не диво, що сьогодні в різних країнах підприємці, банкіри, фінансисти, робітничі політичні та державні провідники ставлять собі самі питання: Що ж з американською економікою? Як розв'яжеться питання втечі американського золота? Як далеко піде ощадностева політика уряду ЗДА? Що буде із американськими капітало - вкладами? Що буде з американською допомогою відсталим країнам? Чи не перейде Америка до більшого торговельного протекціонізму?

Ці питання турбують, зокрема, економічно слабі або відсталі країни, в яких гостро відчувається комуністична небезпека.

В Англії вже позначаються наслідки економічної обнижки в ЗДА. Розгін англійської економіки дещо сповільнився в другому півріччі 1960-го року, і балянс втримується головно припливом американських долярів. Тому британці побоюються, що ощадностева політика Америки може глибоко потрясти англійськими господарськими інтересами.

У Франції продовжується просперитет без інфляції франка. Франк, що довгі роки був слабою монетою, устабілізувався. Французька сталева, хемічна і важка індустрія — розвиваються. Тому французи мало заінтересовані американським розвитком подій. Зрештою, вони мають досить власних політичних турбот.

Німецьке народне господарство в прекрасному положенні. Продукція і торгівля ростуть, праці доволі, платні високі, валюта тверда. Але передбачливі німці доцінюють вагу співпраці з Америкою, серйозно ставляться до її господарських труднощів і намагаються їй допомогти, передчасно сплачуючи свої борги, обнижуючи свою відсоткову стопу і перебираючи деякі фінансові зобов'язання та тягарі ЗДА .

Італія нагромадила в себе за останні роки економічного просперитету рекордові резерви золота і тому, на думку економістів, відносно мало загрожена американськими ощадностевими плянами, хоча і її господарський розгін сповільнюється.

В Канаді переважають песимістичні настрої. Її економіка дуже тісно пов'язана з американським господарством, і вже в 1960-му році спостерігалося там економічний спадок, щось аналогічне до початків рецесії: знижку продукційного потенціялу, затримку в будівельній промисловості, зріст цін, збільшення економічних труднощів фармерів. Без сумніву, Канада глибоко заінтересована в ринковому положенні ЗДА, бо воно безпосередньо проєктує на її власні ринки.

Але найбільше заінтересовані розвитком економічних подій в Америці азійські країни, Японія, Корея, Формоза, Ляос, Філіппіни, Пакістан і Тайлянд, бо вони найбільше залежать від американської торгівлі і американських капіталових вкладів. А такі країни, як Південна Корея та Формоза, просто існують завдяки американській господарській допомозі. Скорочення такої допомоги означало б початок їхніх непоборних господарських та політичних труднощів. Також економічний розвиток Японії зумовлений американською торгівлею і припливом американського доляра для її інвестиційних плянів. І тому, подібно як і англійці, японці збентежені американськими доляровими ощадностями ,які можуть мати глибоко неґативний вплив на їхні ринки. ЗДА бо найбільший японський збутовий ринок.

Рівнож і такі країни, як Індія, Цейльон та Афґаністан, які стараються бути невтральними, щоб користати з американської і совєтської допомоги, коли б ЗДА серйозно обмежили свою торгівлю або скоротили капіталові вклади — стали б перед надзвичайно важкими проблемами. Саме бо розраховуючи на зовнішні фактори, вони розвинули широкі пляни своєї господарської розбудови, а Совєти не такі багаті, щоб вповні заступити в тих країнах Америку.

Тому цілком оправданим є американський підхід до своїх ощадностевих плянів, а саме: вводити їх по змозі в Европі і дещо в Японії, але не реалізувати в економічно недорозвинених просторах Азії, Африки і Південної Америки.

У Південній Америці не все гаразд. Там надіються на збільшення американської піддержки у формі капіталових вкладів і таки звичайних субсидій. Коли ж ЗДА були б в глибоких господарських турботах, ці надії мусіли б бути зревідовані.

Економічні труднощі, з якими матиме до діла новий президент, великі й складні. Чи впорається він з ними? Покищо вода йде на совєтський млин, і Хрущов з того тішиться.

З совєтської преси

СУМНІ МІРКУВАННЯ АҐІТАТОРА

Член Товариства для поширення політичних знань (кол. Всесоюзне Товариство безбожників), Н. Шмельов ділиться своїми сумними міркуваннями з читачами „Правди" (22 листопада ц. р.): „Буває так, що на твою лекцію в призначеній годині ніхто не прийшов. Тобі незручно, неприємно. Мимо відкритих дверей залі, біля яких ти стоїш, докурюючи вже другу папіросу, проходять люди — хто з винуватою усмішкою, хто просто не завважуючи тебе. Метушиться організатор лекції, умовляючи послухати „приїжджого товариша". Нарешті, назбирається десятків зо два слухачів..." Неохоту слухати лекції на політичні і протирелігійні теми Шмельов старається пояснити по - своєму: „Скільки вже разів у сатиричних журналах, — міркує він, — малювали такого занудливого типа, що пообкладався на катедрі книжками, цитатами, втупився в „підготовлений текст" і не бажає навіть на хвилинку від нього відірватися! Конспект, звичайно, повинен бути, але чи так уже треба з усіх сил чіплятися за текст. лекцій?"...

З НЕДАВНЬОГО МИНУЛОГО

З нагоди Декади українського мистецтва, що відбулася в Москві наприкінці липня ц. року, кореспондент „Радянської України" (13 листопада ц. р.) О. Подчекаєв пригадує, як то в 1936 році, напередодні такої самої „декади", відвідав він у Києві видатного українського актора Панаса Саксаганського, вже тяжко хворого, і як в інтерв'ю, даному для газети, Саксаганський сказав: „Тільки велика пролетарська революція дала українському театрові всі права і піднесла працівників театру на нечувану височінь. Розцвітає мистецтво братніх республік і разом з ними цвіте мистецтво українського народу..."

Як „організують" совєтські кореспонденти інтерв'ю для газет — річ загальновідома, і Саксаганський можливо не заперечував проти запропонованого йому тексту „його власної" заяви. Але читачі „Радянської України" напевно не забули, що через рік після тієї „декади", в 1937-38 роках більшість мистців українського народу „пролетарський уряд" фізично винищив або позасилав.

„УКРАЇНА ПРОПОНУЄ"

Під таким заголовком московські „Ізвєстія" повідомляють, що на плєнарному засіданні XI. сесії генеральної конференції ЮНЕСКО голова делеґації Української ССР С. Сліпченко запропонував, щоб ЮНЕСКО прийняло в 1964-му році участь у ювілейному відзначенні 150-річчя з дня народження Тараса Шевченка. З пропозицією відзначити в 1961-му році сторіччя з дня смерти Шевченка „представник" України не квапиться.

Голоси читачів

ПРО ГРОШОВУ РЕФОРМУ В СОВЄТАХ

До статті п. К. Кононенка „Грошова реформа в Совєтах", надрукованої у „Свободі" (ч. 1. б. р.), подаю на доказ влучних висновків автора при обговорюванні нової грошової реформи в СССР, що дійсно ця реформа має, з одного боку пропаґандивну ціль, а з другого придумана на обдурювання та ожебрачування совєтських громадян.

З кінцем грудня м. р. отримано тут з СССР ілюстровану картку - листівку, на якій подана ціна — 25 копійок, а під тим зазначено друком, що від січня 1961-го року становитиме вона 4 копійки. А чому не 2.5 копійки? Отож і маємо наявний доказ обдурювання „щасливих" громадян, бож заробітню платню будуть перераховувати, у відношенні 10 старих рублів до 1 нового рубля. При оцінці товарів відношення 1:10 в багатьох випадках напевно також не будуть дотримувати .

Потанет, 4 січня, 1961.

В. Ц.

Беркут
Ст. булавний УПА

ТРИ РІЗДВЯНІ ВЕЧОРИ

(3)

Поволі зайшли ми під хату Сташкового вуйка. Гавкнув пес, вийшов вуйко й став просити зайти в хату. Ми пішли в другу кімнату, вуйко почастував нас горілкою. Стах розповідав, як вивезли його большевики на Сибір, як довелося йому там зазнати лиха, але прийшов час, коли із полонених польської армії почали творити „дивізію імени Косцюшка". По вишколі, її кинено на фронт, під Сталіно. І от, як тільки дивізія Косцюшка зайняла свої становища, нараз совєтська артилерія спрямувала на неї барабанний вогонь. Не помогли ракетні сиґнали, не поміг і відхід з позицій, бо ззаду почали жарити з кулеметів „заґрадітєльниє атряди НКВД". Коли все це покінчилося, мало хто з дивізії залишився живим. Пізніше „косцюшківцям" сказали, що трапилася, мовляв, помилка. Дивізія Косцюшка дорого заплатила за патріотичний, самостійницький дух, який панував серед її вояків. Потім почали організувати нові польські частини ,команду над якими перебрав генерал Берлінґ. Про нього згадував Стах, як про рідного батька. Коли — казав Стах — Берлінґ давав своїм воякам накази, його очі неначе говорили: „Зрозумійте мене, адже ж бачите, що я це мушу робити, адже ж знаєте, хто довкруги нас". Москалі боялись генерала Берлінґа і на його місце призначили свого вірного служаку, генерала Свєрчевського, що пізніше згинув у засідці УПА.

Сташек відвертав голову, щоб змахнути сльозу, коли розказував про повстання у Варшаві. Коли воно розгорталося, на другому березі Висли стояли польські частини в складі совєтської армії. Ночами з Варшави доносився плач, крики розпачу, прикрий запах паленини. То гітлерівці криваво розправлялися з повстанцями. Тричі польські вояки пробували переправитися човнами через Вислу під осл
оною ночі ,але щораз мусіли завертати під кулеметів і гранатометів совєтських „заґрадітєльних атрядів", які пильнували, щоб геройчним польським повстанцям не була подана допомога...

Слухаючи цю розповідь польського вояка про перфідні злочини, доконані спільним ворогом над польським народом, я зрозумів, що із Сташком мене уже ніщо не ділить. Спільний ворог навчив нас думати одну думу. І коли вже перед світанком, прощаючись, я спитав Стаха, чи по всіх цих переживаннях він розуміє нас, українських повстанців, Стах, вп'ялившi в мене очі, відповів без вагання:

— Так, розумію вас досконало. І бажаю вам успіху!

* * *

Минуло ще три роки. Три тяжкі для нашого народу криваві роки. З дня на день меншало українських повстанців, а ворога прибувало. Боротьба тривала і форми її мінялися .

І знову зима. Западає вечір 6-го січня 1948 року. Чуже місто окутувала темрява. Політав лапатий сніг, рухаючись тисячами білих метеликів у світлі вуличних ліхтарів. Все вкрилося білою киреєю, і площі, і недалекий парк. Збомблені і спалені будинки дивилися чорними ямами на світ. Вулицею від часу до часу проїздив трамвай, і знову ставало тихо .

Ось я вже вдома, сам у помешканні, на якомусь там поверсі сірої камяниці і ніби здаю собі з цього справу, ніби ні. Світла світити не хочеться. Думками, цілою душею у рідній хаті, адже сьогодні Свят - Вечір. І враз блиск, луна пострілів, метушня. Стаю в заглибині за вікном ,дивлюся на вулицю і бачу, як з трамваю вискакують дві постаті і тікають в сторону парку. В їх руках блимає вогник, раз, другий, стріляють, мабуть на пострах. Хтось крикнув: „поліція", хтось „лови", загальна метушня.

Трамвай постояв ще хвилинку, дзеленькнув, заскреготав по рейках і рушив. Все затихло, але мої мрії - спогади урвались. Знову важка дійсність на всю широчінь стала переді мною. Не дає спокою думка: хто міг стріляти — злодії, а може свої? Мимоволі стискаються зуби. Адже ж недавно чув я розмову, що в Любліні, у війську, пізнали двох українців на площі вправ, і з них осталася тільки купа стоптаного м'яса. А в Єлєнєй Ґуже (колишньому німецькому Гіршберґу) товпа хотіла вирвати з рук поліції зловленого українця і злінчувати його. Мене вже раз ловили в трамваї, другий раз на залізничій станції. Щодня говорять про арешти українців, про знущання над ними, зокрема у відомій катівні — концентраційному таборі в Явожні біля Кракова.

На сходах чути кроки, це час, коли Стах вертається з університету. В замку скреготе ключ, Стах включає світло і питається, чому сиджу потемки. Бачу, він не сам, з ним його товариш, наш добрий знайомий. Засвітивши світло, Стах якось дивно дивиться на мене.

— Що, знову сумуєш? Згадав минуле? Знаю, твої свята сьогодні. СВЯТ - ВЕЧІР!

Мене немов хто шпигнув. Що це він робить, невже сипле? А Стах продовжує, ніби нічого не сталося:

— Сьогодні двох таких ловили, як ти! І хто б цього сподівався. Два роки були в університеті, і ніхто не знав, хто вони!

Я вдивляюсь в Стаха, а думки блискавкою шибають по голові. Невже справді викриває він мене перед своїм товаришем? І ще тут, у цьому помешканні, з якого тікати нема куди? На вулиці я був приготований на найгірше: в одній кишені 20.000 злотих, в другій „шістка", кожен може вибирати, що хоче, але тут? Стах побачив моє нервове напруження і каже:

— Ах, ти боїшся Янка? Він уже давно знає, хто ти, і не думає тебе продавати. Ти маєш до діла з людьми, які керуються розумом, а не почуваннями, а ці люди, у відношенні до вас, українців, хоч і не будуть помагати, але мовчатимуть.

Це був час, коли в Польщі вже позначався духовий злам серед поляків. Якраз тоді привезли, чи мали привезти зі Львова до Вроцлава „Панораму Рацлавіцку" та Бібліотеку Оссолінських, і серед польського громадянства велися палкі дискусії, чи треба було їх привозити. З перенесенням цих культурних цінностей зі Львова до Польщі утотожнювали остаточне зречення „кресув всходніх". А втім, поляки з корінної Польщі щораз більше висловлювалися за загосподарювання „зєм одзисканих' і зречення „кресув", на які збиралися вертатися тільки „кресов'яки", і то старшого віку. Молодь звичайно погоджувалася, що останнє коріння „польскосці" на „кресах" уже остаточно вирвано, і тому краще махнути на них рукою, а нову Польщу треба будувати над Одрою і Ніссою, на відвічних польських землях. Зокрема польське студентство висловлювало такі погляди, і серед нього прийнявся у відношенні до „реваншистів" вислів — „тен, цо з бика спадл". Підкреслювали, що поляки добровільно покинули західньо-українські землі, і на них мало хто з поляків залишився.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

МИТР. КОНСТАНТИН БОГАЧЕВСЬКИЙ ПОМЕР У ФИЛАДЕЛФІЇ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

минарії у Львові (11-го січня 1911 — 1 жовтня 1912) та ад'юнктом теологічного факультету в університеті у Львові. Потім поглибив він свої богословські знання в Мюнхені, студіюючи особливо твори й життя Отців Церкви (1912-3), після чого знову був префектом у Духовній Семінарії у Львові (1 жовтня 1913 — 30 липня 1914). Коли в травні 1914 р. помер батько о. д-ра Константина, о. Сильвестер, тоді парох села Петранки, калуського повіту, церковна влада призначила о. д-ра Константина завідателем парохії Петранка на короткий час для упорядкування справ покійного батька. Тут перебув російську інвазію 1914-15 рр. Після інвазії, вліті 1915 року, завідував парохією Преображення Господнього у Львові і був духовником Духовної Семінарії (до місяця червня 1916 р.), а 5 травня 1916 р. став совітником і референтом Консисторії у Львові.

На італійському фронті

В часі від 23 жевня до 22 лютого 1917 року був о. д-р Константин військовим капеляном 30-го (львівського) полку піхоти на італійському фронті і дістав хрест заслуги з мечами за хоробру посвяту під час душпастирської праці серед боїв на фронтових лініях.

У Львівській Духовній Семинарії

1917 року Митрополичий Ординаріят відкликує його з праці у війську і він працює далі як референт Консисторії, а водночас став віце-ректором Духовної Семінарії у Львові.

Діяльність у Перемишлі

29 червня 1918 року стає крилошанином капітули, а 11 жовтня 1918 і парохом катедральної церкви в Перемишлі, та деканом і професором перемиської Духовної Семінарії. У Перемишлі розвинув не тільки визначну душпастирську, але й громадянську та харитативну діяльність. Він був головою Горожанського Комітету, який допомагав морально й матеріяльно нашим державним урядовцям і робітникам, що їх Поляки звільнили з праці, коли вони відмовились присягати на вірність польській окупаційній владі. Отець Крилошанин проф. д-р Богачевський заснував захоронку для українських дітей, зорганізував українських слуг і служниць, цілоденну народну школу, заснував Третій Чин Св. Василія Великого і дбав про міські околиці Перекопаного й Вовча.

Конфлікт із польською владою

При різних нагодах виступав в обороні кривдженого поляками українського народу й за це ув'язнив його польський уряд. Він просидів 8 днів у в'язниці в Перемишлі, а потім у Модліні й Домб'ю, звідки за великими заходами Преосв. Йосифата Коциловського й Апостольського Нунція у Варшаві вийшов на волю.

Дальші іменування і консекрація

27 березня 1923 заіменовано його Апостольським протонотарем, а 20 травня 1924 титулярним Єпископом Амізус і Апостольським Екзархом.

Дня 15 червня 1924 року у грецькій католицькій церкві св. Атанасія в Римі висвячено його на Єпископа. Святителями були Владики: Преосвященний Йосафат Коциловський з Перемишля, крижевецький Єпископ Діонісій Няраді та грецький Архиєпископ Іван Малє.

У З'єдинених Державах Америки

На кораблі „Мавретанія" прибув Владика Кир Константин Богачевський до Ню Йорку дня 15 серпня 1924 року і перейняв керівництво нашої Екзархії в ЗДА. За його діяльність Папа Пій XII заіменував його 30 травня 1950 року Асистентом Папського Трону і Римським Графом, 5 квітня 1954 року — титулярним Архиєпископом Бероє (місто в Тракії, на Балканському півострові, що по-слов'янськи зветься Стара Загора), а в 1958 році Митрополитом для українців католиків візантійського обряду в ЗДА.

Діяльність покійного Митрополита на пості організатора, подвижника, впорядчика і голови Української Католицької Церкви в ЗДА становить великий і багатий в події розділ в історії нашого розвитку, і це заслуговує на окрему увагу.

● **Цьогорічний Новий** рік був „найбезпечніший" у ЗДА, бо під час трьох вільних днів на шляхах цієї країни загинуло тільки 338 осіб, хоч Рада Крайової Безпеки передбачала 340 смертних випадків в автових катастрофах. Від пожеж згинуло 66 осіб, а від інших нещасливих випадків — 78.

● **У порті Моресбі** в Новій Гвінеї, біля Австралії, збунтувався один полк, домагаючись підвишки платень. Австралійський уряд погодився недавно на підвишку винагороди військовикам, але того рішення ще не переведено в життя. 60-х вояків арештовано і вони відповідатимуть перед військовим судом.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

БІЛЕ ДОЗВІЛЛЯ

Група учасників „білого дозвілля" на Союзівці, включно з автором цього репортажу (перший з ліва).

Різні речі згадуються в оголошенні про зимовий сезон на „Союзівці" і нема потреби їх тут повторяти. Відомо, що взимі ніхто не грає в теніс на „Союзівці", і тому найбільшим розчаруванням для прибуваючих на нашу оселю тепер є брак одного „краєвиду", який вже зрісся з „Союзівкою" так, як статуя Свободи з Новим Йорком: брак постаті інж. Лепкалюка на першому корті, найближчому до в'їздової брами „Союзівки". Тому то у хвилині, коли ми в'їжджали на вкриту біленьким, крайовим сніжком територію нашої союзової оселі, хтось зауважив: „А, та що то, панове! Що то за „Союзівка, як Лепкалюк не грає в теніс?".

Але виявилося, що хоч теніс поступився перед снігом і морозом — атракції не зменшилися. Найбільшою атракцією є, безсумніву, викінчений уже невтомним Берізкою шнуровий витяг для лещетарів і санкарів чи „тобоґанників". Завдяки тому модерному способові льокомоції під гору для модерно лінивих лещетарів (колись ми „підходили" — тепер уже хочемо лиш „з'їжджати") — „Союзівка" стала несподівано знаменитим центром для лещетарів - початківців і для тих, які не хочуть платити кольосальних сум в усяких штучно - сніжних „Давосах', Монтіселлах" і т. д.

Ті, які не хочуть, щоб їх перші лещетарські - подвиги відбувалися перед очима сотень і тисяч; ті, які хочуть в спокою духа потренувати сляльомові викрутаси; ті, які не люблять стояти в черзі годинами до лещетарських витягів; ті, які не хочуть їздити під вечір по болоті, в яке обертається зритий тисячами пар лещет сніг у перенаселених „скі - сентрах"; ті, які люблять санкування, а ще ніколи не спробували їзди на закривленій спереду ховзькій дошці, названій „тобоґен" — хай заризикують їзду через перфектно очищені шляхи на „Союзівку".

А ще коли вечором належно втомлені лещетарі і санкарі засядуть до вечірнього бриджу чи згромадяться колом біля палаючого ватрана в головній залі і при звуках ґітари (ми мали щастя мати знаменитого ґітариста, самі собі його привезли, очевидно, з Филаделфії) проспівають ввесь репертуар від „Рушничка" аж до „Бодай ся когут знудив" і „Коню, мій коню" — тоді атмосфера стає перфектно - лещетарською, такою, як колись була в Карпатах чи потім в Альпах.

А ранком чекатиме на нас знову білий „крайовий сніжок" і найбільша зимова атракція „Союзівки" — лещетарський ліфт. Дай, Боже, здоров'я неоціненому Берізці за те, що його змайстрував.

Олег Лисяк

Сарнофф передбачає телевізійні кольорові передачі до всіх місцевостей світу

Ню Йорк. — Голова Радіової Корпорації Америки Дейвід Сарнофф передбачає, що в 1964-му році на відкритті Світового Ярмарку в Ню Йорку започаткується передачу телевізійних кольорових авдицій до всіх місцевостей світу. Цю заяву склав Сарнофф на прийнятті в готелі Валдорф - Асторія, відчитавши перед тим листа президента Корпорації Світової Виставки Роберта Мозеса про те, щоб Радіова Корпорація Америки вела перед в цій ділянці. Сарнофф твердить: „З технічного становища я є певний в тому, що дата 1964 р. є зовсім можлива, і що можна буде передавати на телевізії в природних кольорах відкриття Світової Виставки - Ярмарка в 1964-му році до всіх закутин землі, і станеться це за допомогою системи комунікаційних сателітів"! Американська Телефонічна і Телеграфічна Корпорація заявила, що вона матиме пробний комунікаційний сателіт в орбіті за один рік після того, як дістане на це дозвіл від Федеральної Комунікаційної Комісії. Треба пригадати, що відкриття Світової Виставки в Ню Йорку в 1939-му році передавали через телевізію, але це були тоді тільки чорні і білі телепередачі, а в 1964-му році мають бути кольорові.

✝

Ділимося сумною вісткою що дня 2-го січня 1961 року загинула трагічно, враз із своєю Матірю, проживши тільки 32 роки,

ПЛАСТУНКА-СЕНЬЙОРКА

бл. п. ВІРА ПОПИК

член Куреня УПС „Верховинки" в Ню Йорку.

Покійна Віра була активною пластункою від 1945 року в Німеччині, та опісля в ЗДА, де була впорядчицею юначок та діловодом матірнього Куреня.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

ПЛАСТУНКИ КУРЕНЯ „ВЕРХОВИНКИ" в НЮ ЙОРКУ

НА ПЕРЕЛОМІ ДЕСЯТИРІЧ

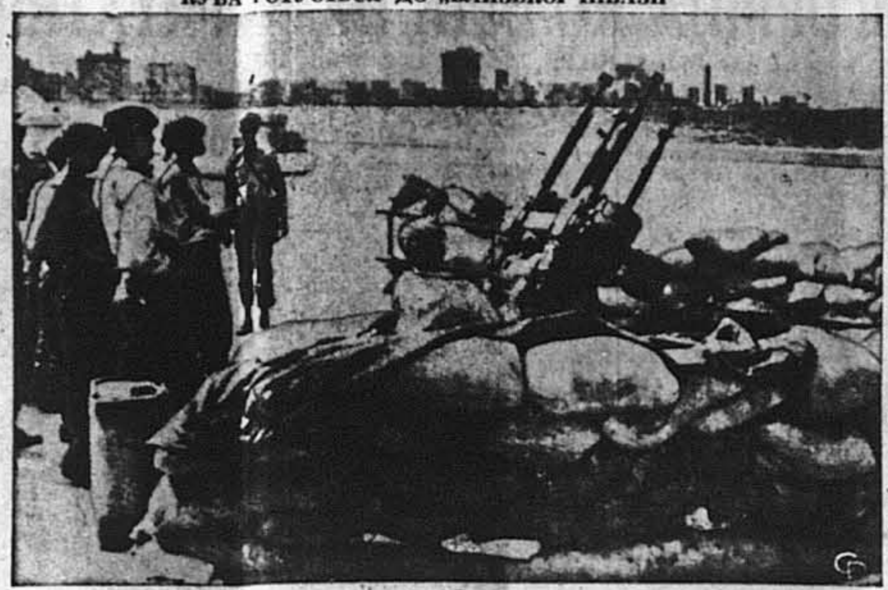
(Продовження зі стор. 2)

вання криги, там, де вона ще існує, мусимо й далі продовжувати. Але наша політична інформація повинна все більше залишати географію і засадничу інформацію про Україну, наголошуючи натомість політичний аспект справи. На новому етапі, в який вступаємо, ми повинні звертати увагу вже не так на саме поширення знань про наше самобутнє існування (це вже робиться без нас), ми повинні до мінімума зводити голосне і, звичайно, політично малоефектовне маніфестування нашої присутности, а натомість робитись помітними нашим вкладом в проблеми, які сьогодні стоять перед світом. Затримуючи зовнішні аксесуари тільки як рами, треба виповнити їх політичним змістом, українською політичною підметністю. Остаточно нашою ціллю не є і не може бути розреклямування нашого народу як акробатичних танцюристів і масових хористів. Це з успіхом робить сьогодні Київ на наказ Москви, і на цьому відтинку нема найменшої потреби конкурувати, якби ми навіть всилі були це робити. Робімо те, що не вільно Києву робити, що заборонене українському народові — додаваймо всесторонню думку вільного і політично завершеного народу.

Нам треба переставитися також з погоні за виявами т. зв. „політики жестів (чи обмежити її до найконечніше потрібного й доцільного) і старатися з'єднувати прихильників для нашої справи не мальовничими строями чи сантиментом, але нашою вартістю, нашою питомою вагою як розвиненого народу, що може дати свій вклад і допомогти спільно з іншими народами врятувати світ від загрози комуністичного заливу. Не шукаймо любови в політиці, бо її там нема, не гонімо за признаннями, бо вони в політиці неістотні — шукаймо спільних інтересів, доказуймо гідно і тверезо, що ми не прошаки, які чекають на панське змилування, але партнери, які можуть дати більше, ніж це здасться тим, хто ще не збагнув сили і слабости совєтської імперії. Висловившись спрощено: шануймо себе, а тоді й нас пошанують.

Завжди пам'ятаючи, що вирішальним елементом в осягненні наших цілей є постава українського народу на землях, усвідомлюючи собі в кожночасній дії те, що зовнішня політика є похідною внутрішньої, а в нашому випадку означає, що дія еміграції мусить бути співзвучна з вільними прагненнями нашого народу, ми рівночасно не можемо забувати, що еміграція таки має свою ролю. Якщо йде про наші політичні завдання, їх зможемо ми виконати, коли застосуємо навіть до тої скромної нашої допоміжної дії наскрізь державницький і відповідальний підхід. В негативному сенсі це означає звільнитися в нашій дії від відрухів, спертих на ресантиментах минулого. На жаль, у нас ще завжди мішається виховання з політикою, бажання з дійсністю і необдуманими словами чи актами заспокоюється патріотичну спрагу. А все це на теперішньому етапі розвитку українського народу зайве і шкідливе. Отже, нам треба звільнятися від комплексу ребелянта і відштовхуючого своєю настирливістю протестанта, а вжитися в ситуацію члена державного, хоч поневоленого народу. А це значить: продумана і відповідальна дія, здоровий компроміс і толерантність, які, одначе, ані на міліметр не сміють послаблювати нашої готовости обстоювати наші слушні права; це, врешті — градація завдань, проблем, фронтів і взагалі речевий і політичний підхід до справ.

КУБА ГОТУЄТЬСЯ ДО „БЛИЗЬКОЇ ІНВАЗІЇ"

Після зірвання дипломатичних взаємин між ЗДА і Кубою кубинський режим Фіделя Кастра започаткував своїми алярмами про „неминучу інвазію" справжню інвазійну гістерію на Кубі. На фото: антилетунські кулемети на позиції біля Гавани.

Совєти знову зажадали скликання Ради Безпеки для справ Конґа

Об'єднані Нації. — Представник СССР в Об'єднаних Націях Валеріян Зорін передав в минулу суботу на руки цьогомісячного президента Ради Безпеки ОН Омара Люфті з Єгипту домагання, щоби скликати Раду Безпеки у справі Конґа. Москва добачує „небезпеку для миру" у факті, що конґолійський військовий командант Мобуту перекинув літаками частину свого війська на адміністровану бельгійцями територію Руанді - Урунді, звідкіля є ближчий доступ до конґолійської провінції Ківу, що її опанували прихильники Люмумби. Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд був у минулі четвер і п'ятницю в Конґо та після переведення там різних нарад, відлетів до Південно-африканського Союзу. З уваги на його неприявність в Ню Йорку ледви чи Рада Безпеки збереться так швидко, як цього хотіли большевики, яким залежить тільки на заколоті. Гаммершилд передав ще 2-го січня ц. р. у Ню Йорку бельгійському делеґатові в ОН Вальтерові Льорідановi ноту протесту проти допущення конґолійських військ на територію Руанді - Урунді. Бельгія виправдувалась, що вона дістала прохання від полк. Мобуту перепустити його війська через названу територію одночасно вже з приземленням конґолійських літаків і що в майбутньому це не повториться. Гаммершилд був зайнятий в Конґо не тільки розмовами з конґолійськими проводирями, але й реорганізацією тамошнього свого штабу. На місце шведського генерала Карля фон Карльссона, який захворів і вже відлетів з Конґа, прийшов ірляндський генерал Сін МекКіовн, як головний командант військ ОН в Конґо. Індійський бригадир Індар Іт Ріхве, що був військовим дорадником в місії ОН в Конґо, перенесений до централі Об'єднаних Націй в Ню Йорку. Якщо 5 африканських держав, які мають свої війська в Конґо, здійснять свою погрозу з Декларації Казабланки — про яку мова на іншому місці — і відкличуть ті війська, то в дислокації військ ОН в Конґо треба буде перевести основні зміни і континґент військ доповнити.

В січні температура має бути нижча від нормальної

Вашинґтон. — Федеральне бюро погоди повідомляє, що в місяці січні ц.р. має бути в східній половині ЗДА погода холодніша від нормальної. Нормальна температура для січня звичайно буває така в чотирьох районах цієї країни: Ню Йорк — 33; Шикаґо — 24.9; Денвер (Колорадо) — 28.7 і Сан Франсіско — 47.9. У всіх східніх і центральних та південних стейтах аж по лінію від Дакоти до Арізони має бути холодніше, як нормально буває в цій порі. В решті стейтів повинна б бути майже нормальна температура. Найбільше атмосферичних опадів мало б буди в Луїзіяні, Тексасі і Ню Мексіко; найменше в західніх стейтах і в стейтах Огайо, Індіяна, Іллиной та Мишиґен. В інших стейтах повинна бути нормальна скількість атмосферичних опадів.

Чоловіки мусять працювати, якщо хочуть так довго жити, як їхні жінки

Вашинґтон. — Директор Інституту умового здоров'я д-р Роберт Фелікс заявив, що вкінці знайдено причину, чому в ЗДА жінки довше живуть від своїх чоловіків і чому так багато вдів, старших віком. На думку д-ра Фелікса чоловіки вчасніше вмирають, бо їх змушують після 65-го року йти на емеритуру, а жінки ніколи не мають емеритури, бо вони ніколи не припиняють робити порядки вдома, варити, куштувати, бавити дітей (внуків або правнуків) та займатися громадською працею. Після переходу на емеритуру чоловіки, яких досліджував д-р Фелікс, вмирають пересічно впродовж трьох років, але їхні жінки, хоч залишили працю поза домом, то жили ще коло 10-ох років, бо працювали вдома, хоч були емеритки, а їхні чоловіки чекали тільки на пошту і свою смерть. Висновок, не йти на емеритуру, поки здібність до праці, або на емеритурі інтенсивно працювати, щоб не треба думати про смерть.

В цьому році викурили 510 більйонів цигарок

Вашинґтон. — Департамент рільництва обраховує, що американці цього року викурили коло 510 більйонів цигарок, на 4 відсотки більше, як в 1959 році, коли продали цигарок 489.9 більйона. Збільшилося також і число викурених сигар та сигарильосів. Зросла в цьому році і консумпція тютюну до куріння та табаки, зате дещо зменшилася скількість жуйки (тютюну до жування). Департамент рільництва передбачає, що і в 1961-му році зросте число цигарок і сиґар, яке викурять американці. Зменшуватиметься скількість жуйки, а табаки і тютюну мають в 1961-му році продати стільки, скільки і в 1960-му році. Сподіваються, що експорт тютюну збільшиться в 1961-му році на 5 відсотків.

● **Югославія** дістала від Америки нову позику у висоті $27,700,000 на економічний розвиток, з точно окресленою метою. Недавно вона дістала була від ЗДА $19,800,000 на закуп льокомотив і $9,000,000 на будову нової електрівні.

Короткі Вістки

● На Цейльоні уряд проголосив від 1. грудня мин. року удержавлення всіх 2,623 шкіл. Але 699 приватних римо - католицьких шкіл відмовились повинуватися тому декретові, вивісили чорні прапори й забарикадувались разом з своїми учнями та їх батьками. Вони заповіли „боротьбу аж до смерти" проти їхнього підпорядкування державній владі.

● Департамент рільництва обрахував, що в 1960-му році американці видали на тютюнові вироби $7.5 більйона, з того $6.6 більйона на самі цигарки. Пересічно кожна особа у віці курців викурювала по 197 пачок цигарок. Одна пачка має по 20 штук. Число викурених цигарок із кожним роком збільшується, хоч лікарі твердять, що куріння шкодить здоров'ю, спричиняючи недуги серця.

Посмертні згадки

МАРІЯ СТЕГНІЦЬКА, довголітня членка 158 Відд. У. Н. Союзу, ім. Б. Хмельницького в Брукліні, Н. Й., померла 11-го грудня 1960 року в лікарні на 72-му році життя. Покійна народжена 1888 р. в Отиневичах, пов. Бібрка, Західня Україна. Полишила в смутку сина Йосифа і дальшу родину. Похорон відбувся 15-го грудня 1960 р. з похоронного заведення до укр. кат. церкви св. Духа, при Норт 5-ій вулиці в Брукліні, а опісля на Ст. Джонс Семетери, Квінс Вілледж, Н. Й., при участі родини, односельчан, знайомих і членів Відділу. — Вічна їй Пам'ять!

П. Дубовецький, рек. секр.

МАРІЯ МАКАР, довголітня членкиня Товариства Запорозька Січ, Відділ 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж., померла 24-го грудня 1960 р. у Перт Амбой Дженерал Госпітал на 71-му році життя, по довгій недузі. Покійна народилася 10-го травня 1889 р. Походила зі села Лукова, повіт Ліско, Західна Україна. До Т-ва і УНСоюзу вступила 12-го березня 1922 р., була матерею нашого довголітнього касира Відд. 155 Івана Макара. Полишила у глибокому смутку двох синів Івана і Павла і доньку Анну і 7 внуків. Похорон відбувся 28-го грудня 1960 р. з укр. кат. церкви Успення Преч. Діви Марії в Перт Амбой при участі родини, односельчан, членів Т-ва і знайомих. Тлінні останки відпроваджено на вічний спочинок на парафіяльний цвинтар. — Вічна їй Пам'ять!

І. Будняк, секр.

ВАСИЛЬ ЯРЕМА, довголітній член Тов. Івана Франка, в Плейнфілді, Н. Дж., Відділ 372 УНСоюзу, помер 20-го грудня 1960 р. на 66-му році життя. Покійний народився в селі Глудно, повіт Березів, Лемківщина, Україна. До ЗДА прибув в 1913 р., де в околиці Савт Плейнфілд включився в громадське та церковне життя української громади. Покійний був один з ініціяторів зорганізування Тов. „Просвіта", Відділ 312 УНСоюзу в Савт Плейнфілді. За старанням Покійного був зорганізований Відділ 372 УНС в Плейнфілді „Тов. Ів. Франка, до якого вступив з переступним листом в 1927 р. Покійний брав активну участь в громадському життю, був щирим та жертвенним українцем. Похорон відбувся в суботу 24-го грудня з похоронного заведення до православної української церкви в Бавнд Бруку. По похоронних відправах Покійного поховано на „Гіллсайд Семетері", Плейнфілд, Н. Дж. Покійний полишив в смутку дружину Анну, доньку Юлію Лінчик, двох синів Івана і Василя мол., і 6 внуків, брата Йосифа Ярему і на Україні три сестри, Олену, Марусю, Катерину і брата Олексу. — Вічна Йому Пам'ять!

Д. Ґеча, секр.

• РОЗШУКИ •

ПОШУКУЮ
за місцем побуту емігранта — аптикаря з Борислава пана **ГОРОДИСКОГО**, а також адреси дружини сотника Осипа **ДУМИНА** (Крезуб). Важна справа.
Ірена БОРСУК (BORSUK)
34 Singleton Rd.
Scarboro, Toronto, Ont., Canada

ПОШУКУЮ
мого двоюрідного брата
МИКОЛУ КОВАЛЯ,
зі села Брикуні, пов. Перемишляни, який виїхав до ЗДА перед першою світовою війною, та працював в околиці Ню Йорку. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситись на адресу:
Pawlo BURBAN
2955 Kenmore Street
E. Meadow, N. Y.

УВАГА РОЧЕСТЕР!
Хто з моїх приятелів писав до мене листа через С. С. Комбатантів у Филаделфії, який при пересилці пропав. Тому прошу поновити його на мою адресу:
Mykola PRASICKY
5020 N. 12th Street
Phila 41, Pa.

ТАРЗАН, ч. 4580. Кривавий рубін.

Тарзан підкрадався коридором до таємничих дверей...

Він вирячив очі на те все, що побачив перед собою!

Кімната була розкішно прикрашена... І найбільше притягав увагу кривавий рубін Віри!